

List otwarty do Prezesa Rady Ministrów RP Pana Donalda Tuska

Szanowny Panie Premierze,

Unia Europejska na podstawie zatwierdzonych Dyrektyw i programów prowadzi działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej sektora komunalno-bytowego, którego zużycie szacuje się na 40% całkowitego bilansu energii. Działania te są bezpośrednio związane z bezpieczeństwem energetycznym i redukcją emisji CO₂. Jednym z elementów tego planu jest wprowadzenie w krajach Unii świadectw energetycznych budynków i lokali mieszkalnych.

System świadectw energetycznych w Polsce wprowadzony z dniem 1.01.2009 nie realizuje celów przyjętych przez Unię Europejską oraz nie przyczynia się do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego, wzrostu efektywności energetycznej w budownictwie i ochrony środowiska.

- 1) Wdrażająca w Polsce Dyrektywę 91/2002/WE ustawa z 19.09.2007 o zmianie ustawy Prawo Budowlane wprowadziła obowiązek sporządzania świadectw energetycznych w chwili sprzedaży lub wynajmu budynków i lokali mieszkalnych. Zapisy ustawy nie przewidują sankcji za niedotrzymanie obowiązku wykonania świadectwa, co zgodnie z interpretacją zamieszczoną na stronie Ministerstwa Infrastruktury oznacza, że świadectwa będą wykonywane wyłącznie na życzenie zainteresowanych, zatem można uznać, że Dyrektywa, w tej części, nie została de facto w Polsce wdrożona.
- 2) W wymienionej ustawie nie przewidziano żadnych form ewidencji, ani weryfikacji poprawności wykonanych świadectw, co spowoduje brak ich przydatności do podstawowego celu, jakim miała być możliwość porównywania jakości energetycznej różnych budynków. Ustawa nie wprowadza mechanizmów dających możliwość oceny skutków funkcjonowania systemu certyfikacji oraz świadomego i właściwego kształtowania polityki i działań w zakresie efektywności energetycznej w gospodarce.
- 3) W rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z 6.11.2008 w sprawie metodologii sporządzania świadectw wybrano bardzo nieczytelną formę prezentacji oceny energetycznej budynku, w postaci kilku niejasnych wskaźników liczbowych. Są one niezrozumiałe dla właścicieli i użytkowników lokali mieszkalnych i budynków, a więc nie realizują celu, jakiego ma służyć wprowadzenie świadectw energetycznych budynków.
- 4) Rozporządzenie w sprawie metodyki wykonywania świadectw energetycznych zawiera tak dużą liczbę wad merytorycznych i istotnych nieścisłości, że wątpliwa staje się możliwość i zasadność stosowania go w praktyce z uwagi na konsekwencje, jakie mogą z tego wyniknąć. Sprawa nabiera szczególnego znaczenia w odniesieniu do budynków nowych oddawanych do użytkowania po 1 stycznia 2009 r.
- 5) W procesie wdrażania Dyrektywy nie podjęto realizacji żadnych działań, ani kampanii w zakresie informacji i promocji. Obowiązek wykonania świadectw traktowany jest powszechnie jako „wymysł unijnych biurokratów”, czy „ukryty podatek”, co nie jest zgodne ze stanem faktycznym. Powoduje to na starcie funkcjonowania systemu niepowetowane szkody w postrzeganiu idei oceny energetycznej budynków i podważa fundamenty niekwestionowanej konieczności podnoszenia efektywności wykorzystania energii w budownictwie i gospodarce.
- 6) Wprowadzenie systemu świadectw energetycznych towarzyszyła nowelizacja wymagań w zakresie ochrony cieplnej budynków, obniżająca je w sposób znaczący, co jest ewenementem w skali UE. Należy to uznać za całkowicie niezrozumiałą i niewłaściwą decyzję, podjętą wbrew interesom społecznym i gospodarczym Polski. Ponowna nowelizacja tych wymagań jest jednym z najpilniejszych zadań.

Jako środowisko instytucji, fundacji, stowarzyszeń i ekspertów, pracowników uczelni i instytutów naukowych od lat zajmujących się problematyką efektywności energetycznej zwracamy się do Pana Premiera z postulatem podjęcia pilnych działań, które spowodują, że system świadectw energetycznych będzie mógł rzeczywiście służyć podnoszeniu efektywności energetycznej. Naszym zdaniem są to w szczególności:

- 1) nowelizacja rozporządzenia w sprawie metodyki sporządzania świadectw wprowadzająca ocenę w formie energetycznych klas budynków i lokali mieszkalnych oraz eliminująca wszystkie stwierdzone w nim braki i błędy,
- 2) podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie zmian w Prawie Budowlanym wprowadzających realny obowiązek wykonywania świadectw zgodnie z postanowieniami Dyrektywy oraz zmian wprowadzających obowiązek ewidencji i weryfikacji sporządzanych świadectw,
- 3) podjęcie inicjatywy w celu doprowadzenia wymagań w zakresie ochrony cieplnej budynków w Polsce do standardów zbliżonych do standardów w UE, a przede wszystkim do poziomu odpowiadającego żywotnym potrzebom zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego oraz realizacji różnorodnych zobowiązań Polski w ramach UE w zakresie ochrony klimatu i wzrostu efektywności energetycznej,
- 4) przeprowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej skierowanej do całego społeczeństwa, wyjaśniającej cele, zasady i korzyści związane z wprowadzeniem świadectw energetycznych.

Niniejszy list kierujemy na ręce Pana Premiera, gdyż nasze dotychczasowe próby zmierzające do zwrócenia uwagi na powyższe problemy nie przyniosły oczekiwanych rezultatów. Biorąc pod uwagę fakt, że wdrożenie tej Dyrektywy stanowi jeden z elementów wielu współzależnych działań UE na rzecz poprawy efektywności

energetycznej, spójne działanie w tym zakresie wszystkich krajów jest niezwykle istotne. Wiedząc o osobistym udziale Pana Premiera w procesie negocjacji Pakietu Klimatycznego na poziomie UE, uważamy, że waga poruszanych w niniejszym piśmie problemów jest Panu bliska. Mamy nadzieję, że dzięki temu będzie możliwe podjęcie niezbędnych działań w celu realizacji rzeczywistego, a nie pozornego zwiększenia efektywności energetycznej w polskiej gospodarce.

Jednocześnie chcielibyśmy zadeklarować gotowość pomocy, współpracy i poparcia w zakresie rozwiązywania poruszanych problemów.

dr inż. Aleksander Panek, dr inż. Arkadiusz Węglarz	ZRZESZENIE AUDYTORÓW ENERGETYCZNYCH
dr inż. Maciej Robakiewicz	FUNDACJA POSZANOWANIA ENERGII
dr inż. Andrzej Wiszniewski	NARODOWA AGENCJA POSZANOWANIA ENERGII
mgr inż. Dariusz Koc, mgr Andrzej Rajkiewicz	OGÓLNOKRAJOWE STOWARZYSZENIE „POSZANOWANIE ENERGII I ŚRODOWISKA” SAPE POLSKA
prof. Jerzy Pogorzelski, dr inż. Wiesław Sarosiek	PRACOWNICY POLITECHNIKI BIAŁOSTOCKIEJ
dr inż. Małgorzata Fedorczak-Cisak, dr inż. Tomasz Kisilewicz, prof. Antoni Stachowicz	PRACOWNICY POLITECHNIKI KRAKOWSKIEJ
dr inż. Jerzy Adamczyk, dr inż. Piotr Surmach, dr inż. Anna Życzynska, mgr inż. Wiesław Bocheńczyk, mgr inż. Grzegorz Dys	PRACOWNICY POLITECHNIKI LUBELSKIEJ
dr inż. Dariusz Heim dr inż. Norbert Szmolke, prof. Roman Ulbrich	PRACOWNIK POLITECHNIKI ŁÓDZKIEJ PRACOWNICY POLITECHNIKI OPOLSKIEJ
dr inż. Wiesław Gazda, dr inż. Cezary Kolasa prof. Joachim Kozioł, prof. Zbigniew Popiołek, dr inż. Tomasz Steidl	PRACOWNICY POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ
dr inż. Jarosław Chudziński, dr inż. Maciej Mijakowski, dr inż. Piotr Narowski, dr inż. Piotr Pracki, dr inż. Jerzy Sowa	PRACOWNICY POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ
prof. Henryk Nowak	PRACOWNIK POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ
dr hab. inż. Robert Wójcik	PRACOWNIK UNIWERSYTETU WARMIŃSKO MAZURSKIEGO
dr hab. inż. Hanna Jędrzejuk	PRACOWNIK INSTYTUTU PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW TECHNIKI PAN
dr inż. Stanisław Szymański	REGIONALNA AGENCJA POSZANOWANIA ENERGII - TORUŃ
mgr inż. Tomasz Wróbel	POMORSKIE CENTRUM TERMOMODERNIZACJI - GDAŃSK
mgr inż. Andrzej Gołąbek	AGENCJA UŻYTKOWANIA I POSZANOWANIA ENERGII - ŁÓDŹ
mgr inż. Katarzyna Grecka, dr inż. Edmund Wach	BAŁEYCKA AGENCJA POSZANOWANIA ENERGII - GDAŃSK
mgr inż. Agnieszka Cena-Soroko, mgr inż. Jerzy Żurawski	DOLNOŚLĄSKA AGENCJA ENERGII I ŚRODOWISKA - WROCŁAW
mgr inż. Michał Buzałski	POMORSKA AGENCJA POSZANOWANIA ENERGII - BYDGOSZCZ
mgr inż. Szymon Liszka	FUNDACJA NA RZECZ EFEKTYWNEGO WYKORZYSTANIA ENERGII - KATOWICE
dr inż. Andrzej Szajner	SIGMA - TERMODYNAMIK - GDYŃIA
dr Andrzej Kassenberg	FUNDACJA „INSTYTUT NA RZECZ EKOROZWOJU”